

Projekt

z dnia 11 grudnia 2025 r.
Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY WIELOWIEŚ**

z dnia 29 grudnia 2025 r.

**w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej w Gminie Wielowieś na lata 2026-2030**

Na podstawie Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) Rada Gminy Wielowieś

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Wielowieś na lata 2026-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XXXVIII/372/2022 Rady Gminy Wielowieś z dnia 1 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wielowieś na lata 2023 – 2027.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wielowieś.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026.

Przewodniczący Rady
Gminy Wielowieś

Marek Kremzer

Załącznik do uchwały nr
Rady Gminy Wielowieś
z dnia 29 grudnia 2025 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I
OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE WIELOWIEŚ
NA LATA 2026– 2030
Spis treści

WSTĘP

I ROZDZIAŁ

Charakterystyka zjawiska przemocy

- 1.1 Pojęcie przemocy domowej
- 1.2 Rodzaje przemocy
- 1.3 Fazy cyklu przemocy
- 1.4 Skutki przemocy w rodzinie

II ROZDZIAŁ

Główne założenia programu

- 2.1 Cele programu
- 2.2 Podstawy prawne

III ROZDZIAŁ

Diagnoza lokalna i analiza danych

- 3.1 Charakterystyka Gminy Wielowieś
- 3.2 Diagnoza zjawiska przemocy w gminie Wielowieś .

IV ROZDZIAŁ

Realizacja programu

- 4.1 Cele i działania
- 4.2 Adresaci programu
- 4.3 Realizatorzy programu
- 4.4 Przewidywane efekty
- 4.5 Monitorowanie i ewaluacja programu
- 4.6 Finansowanie programu.

WSTĘP

Jednym z najważniejszych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań społecznych zagrażających bezpieczeństwu, w tym przemocą domową. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających

Przemocy Domowej na szczeblu Samorządu Gminy zwanego dalej Programem jest zadaniem wynikającym z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Program stanowi kontynuację działań podejmowanych przez Samorząd Gminy w ramach minionego okresu programowego. Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z 2023 roku znacznie zmieniła terminologię dotyczącą zjawiska przemocy. Termin „przemoc w rodzinie” zastąpiono „przemocą domową”, „ofiara” zmieniono na „osobę doznającą przemocy domowej”, natomiast pojęcie „sprawcy” obecnie jest zastąpione pojęciem „osoby stosującej przemoc domową”. Ustawodawca również rozszerzył krąg osób objętych ochroną, niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania. Najważniejszą zmianą z punktu widzenia bezpieczeństwa małoletnich to uznanie małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej jako „osoby doznającej przemocy domowej”. Nowelizacja ustawy zmienia m.in. procedurę „Niebieskie Karty” i wprowadza programy korekcyjno-edukacyjne oraz programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową. Zgodnie z w/w ustawą poprzez przemoc domową należy rozumieć jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej.” Nowelizacja wprowadza do powyższej definicji nowe elementy: żeby dane działanie lub zaniechanie było uznane za przemoc domową musi wykorzystywać przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną (także połączenie takich przewag) osoby stosującej przemoc nad osobą doznającą przemocy domowej. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu, obejmującego lata 2023-2027 lecz ze względu na w/w zmiany wymaga uaktualnienia. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Wielowieś ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2026-2030 i w miarę potrzeb oraz sytuacji społecznej mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom. Istotnym elementem programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań, mających na celu ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę mieszkańców Gminy Wielowieś.

Zjawisko przemocy towarzyszy ludziom od wielu lat. Jednak we współczesnym świecie staje się zjawiskiem coraz bardziej powszechnym, a jego zasięg, różnorodność form i konsekwencje powodują, że przemoc należy traktować jako zjawisko społeczne.

Rodzina to najmniejsza komórka społeczna, która jest niepowtarzalnym środowiskiem każdego człowieka kształtującym jego osobowość, poglądy, styl życia, system norm i wartości. Ważną rolę w rodzinie odgrywają relacje panujące pomiędzy jej członkami, które powinny być oparte na miłości i zrozumieniu. Niestety nie zawsze tak jest, czasem relacje te ulegają zaburzeniu, łamane są reguły a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku w art. 18 i 71 wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro, państwo ma obowiązek uwzględniać w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielenie szczególnej pomocy osobom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Przepis art.72 konstytucji stanowi, iż Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem państwa jest ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych.

Przemoc domowa rodzi szkodliwe konsekwencje, jest źródłem lęku, bólu i poczucia bezsilności. Żaden człowiek nie powinien być narażony na przemoc, która ma swój szczególny wymiar, ponieważ to rodzina powinna swym członkom gwarantować bezpieczny i harmonijny rozwój kształtujący osobowość człowieka, system norm i wartości.

Zjawisko przemocy domowej jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego też ich rozwiązywanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji. Zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji do realizacji zadań daje szansę stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz podniesienia skuteczności udzielanej pomocy osobie doświadczającej przemocy domowej wraz z poszanowaniem jej praw. Obecnie podstawowym aktem prawnym w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w Polsce jest ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024r. Poz. 1673), która m.in. wskazuje jednostkom samorządu terytorialnego oraz organom administracji rządowej zadania do realizacji, określa sposób postępowania z osobą doznającą przemocy domowej oraz z jej sprawcą.

Niniejszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielowieś na lata 2026-2030 obejmuje zadania do realizacji dla jednostek i instytucji, które nakłada ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zadania i sposób ich realizacji dostosowane są do potrzeb mieszkańców gminy Wielowieś oraz możliwości

prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

I ROZDZIAŁ

Charakterystyka zjawiska przemocy

1.1 Pojęcie przemocy domowej

Przemoc jest zachowaniem negatywnym o dużej szkodliwości społecznej. Może przybierać wiele form, może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Mimo, iż w relacjach międzyludzkich przemoc obecna była od zawsze, jednak mówiono o niej niewiele, jakby nie traktując jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny. Zaburzenia, które w konsekwencji prowadzi do znacznych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń i zabójstw.

Zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemoc charakteryzuje się tym, że:

- jest intencjonalna tzn. jest zamierzonym działaniem człowieka, ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie sobie ofiary;
- siły są nierówne – jedna stroną ma przewagę nad drugą, ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy;
- narusza prawa i dobra osobiste, tzn. wykorzystuje przewagę siły i narusza podstawowe prawa ofiary dotyczące nietykalności fizycznej, godności, szacunku;

- powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody, a doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara z czasem posiada coraz mniejszą zdolność do samoobrony.

1.2 Rodzaje przemocy

1. Przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
2. Przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
3. Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.
4. Przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
5. Zaniedbanie – to ciągłe niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.
6. Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej - polegająca na wyzywaniu, straszeniu, poniżaniu osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie zdjęć lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.

1.3 Fazy cyklu przemocy

1. Faza narastania napięcia – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe,
2. Faza ostrej przemocy – następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych,
3. Faza miodowego miesiąca – to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej.

1.4 Skutki przemocy w rodzinie

Przemoc może spowodować oprócz szkód fizycznych również trwałe i rozległe następstwa w psychice człowieka.

Konsekwencje doświadczania przemocy przez osoby dorosłe to:

- obrażenia ciała,
- wzrost częstotliwości objawów związanych ze stresem,

- przygnębienie, smutek, obojętność, popadanie w depresję, niepokój,
- niekontrolowane wybuchy płaczu, śmiechu czy agresji,
- zmienność nastrojów, decyzji,
- lęk przed bliskością, nieufność, poczucie zagrożenia, niska samoocena,
- kłopoty z zasypianiem, koszmary nocne, kłopoty z koncentracją,
- zaprzeczanie, obwinianie się, bezradność, adaptacja do przemocy.

Konsekwencje doświadczania przemocy przez dzieci:

- obrażenia cielesne,
- życie w poczuciu ciągłego strachu i zagrożenia,
- brak poczucia bezpieczeństwa i stabilności środowiska wychowawczego,
- liczne schorzenia psychosomatyczne,
- znęcanie psychiczne może prowadzić do nieprzystosowania interpersonalnego.

Często konsekwencje stosowania przemocy domowej ujawniają się po kilku latach, kiedy dziecko dorasta lub też już w jego dorosłym życiu. Odroczone skutki przemocy objawiają się w postaci różnych form niedostosowania społecznego (tj. trudności w nauce, wagarowanie, ucieczki z domu, udział w przestępstwach, wysoki poziom agresji, nadużywanie alkoholu itp.).

II ROZDZIAŁ

Główne założenia programu

Gminny Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielowieś na lata 2026-2030 w głównej mierze zakłada podejmowanie działań mających na celu udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, działań wobec osób stosujących przemoc domową oraz działań edukacyjnych skierowanych do społeczeństwa i służb świadczących pomoc i wsparcie.

2.1 Cele programu

Cel główny programu: zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Wielowieś.

Zakłada się, iż cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych. Określone w programie zadania będą realizowane przez włączone w realizację Programu instytucje: Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielowsi, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielowsi, Policję, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia oraz organizacje pozarządowe zgodnie z posiadanymi zasobami i kompetencjami.

Cele szczegółowe programu:

- 1) działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- 2) ochrona oraz wsparcie osób doznających przemocy domowej,
- 3) oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową,

- 4) podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

2.2. Podstawy prawne

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielowieś realizowany będzie w szczególności w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego,
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. z 2023r. poz. 1232).

III ROZDZIAŁ

Diagnoza lokalna i analiza danych

3.1 Charakterystyka Gminy Wielowieś

Gmina Wielowieś jest gminą wiejską, położoną w województwie śląskim, w powiecie gliwickim. Powierzchnia gminy wynosi 116,6 km² co stanowi 17,58% powierzchni powiatu, a liczba mieszkańców na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiła 5 687 osób w tym kobiety 2 912 osób, mężczyźni 2 775 osób. W jej skład wchodzi sołectwa: Wielowieś, Świbie, Dąbrówka, Raduń, Radonia, Borowiany, Gajowice, Zacharzowice, Sieroty, Kieleczka, Czarków, Wiśnicze.

Na terenie gminy mieszczą się dwie placówki szkolne w tym dwie z oddziałami przedszkolnymi, Gminna Biblioteka Publiczna, Żłobek, Gminny Ośrodek Kultury. Usługi w zakresie służby zdrowia świadczy Ośrodek Zdrowia w Wielowsi i Świbiu. Pomocy osobom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej udziela Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielowsi.

3.2 Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Wielowieś

Podstawę do poznania skali zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Wielowieś stanowią informacje zgromadzone przez Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Wielowieś.

W okresie od 1 stycznia 2022r. do 31 grudnia 2024r do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło łącznie 10 wszczętych procedur „Niebieska Karta - A”.

Tabela 1. Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta” w latach 2022-2024

Lata	„Niebieska Karta – A”	„Niebieska Karta – C”	„Niebieska Karta – D”
2022	3	3	3
2023	2	2	0
2024	5	4	3

Źródło: opracowanie własne

Z przedstawionej tabeli wynika, że najwięcej formularzy „Niebieska Karta” założono w 2024 roku. W roku 2023 widoczny jest spadek założonych formularzy „Niebieska Karta”.

Tabela 2. Osoby doświadczające przemocy domowej

	Osoby doświadczające przemocy domowej		
Lata	kobiety	mężczyźni	dzieci
2022	7	3	14
2023	1	1	9
2024	6	1	11

Źródło: Opracowanie własne

Z danych tabeli wynika, że we wskazanym okresie lat 2022-2024 osobami doświadczającymi przemocy zdecydowanie są kobiety i dzieci.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej osobami upoważnionymi do podejmowania czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty” są przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia.

Poniższa tabela przedstawia podmioty wszczynające procedurę „Niebieskie Karty”.

Tabela 3. Podmioty wypełniające formularze „Niebieska Karta”

Lata	Policja	Ośrodek Pomocy Społecznej	Placówki oświatowe	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Ochrona zdrowia
2022	1	2	0	0	0
2023	1	0	0	1	0
2024	2	2	1	0	0

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionej tabeli wynika, iż procedura „Niebieskie Karty” wszczynana jest głównie przez Policję oraz pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielowsi. W w/w okresie procedurę Niebieskiej Karty wszczynały również placówki oświatowe oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Natomiast brak jest wszczętych procedur ze strony ochrony zdrowia.

Poniższa tabela obrazuje skalę występowania problemu alkoholowego w rodzinach, w których została wszczęta procedura „Niebieskie Karty”.

Tabela 4. Problem alkoholowy w rodzinach dotkniętych przemocą

Lata	Liczba rodzin z wszczętą procedurą „Niebieskie Karty”	w tym z problemem alkoholowym
2022	3	2
2023	1	1
2024	5	0

Źródło: Opracowanie własne

Z powyższych danych wynika, że w roku 2022 problem alkoholowy w rodzinach doświadczających przemocy występował w 2 na 3 rodziny. W roku 2023 w rodzinach doświadczających przemocy domowej problem alkoholowy występował we wszystkich rodzinach, z kolei w roku 2024 nie występował.

Działalność instytucji pomocowych oraz zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych skierowana jest na udzielanie pomocy rodzinom doświadczającym przemocy, zarówno dotyczy to osób doświadczających przemocy, dzieci, świadków oraz osób stosujących przemoc domową.

Poniższa tabela przedstawia działania jakie są podejmowane w celu udzielenia pomocy.

Tabela 5. Podejmowane działania interwencyjne

Lata	Zawiadomienie do Policji/Prokuratury	Pismo do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Udzielenie pomocy specjalistycznej (psycholog, prawnik)	Wnioski do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny
2022	0	2	12	3
2023	0	1	10	2
2024	1	0	5	3

Źródło: Opracowanie własne

Z powyższych danych wynika, że w roku 2022 najczęstszą formą udzielanej pomocy była pomoc specjalistyczna, następnie zawiadomienia do sądu o sytuacji dzieci, które bywają bezpośrednimi osobami doświadczającymi przemocy lub doświadczają jej poprzez wzrastanie w rodzinie, w której dochodzi do przemocy

oraz zgłoszenia do GKRPA. Najmniej w analizowanych latach korzystano z zawiadomień do Policji/Prokuratury. W roku 2023 widoczny jest niewielki spadek pomocy w formie pomocy specjalistycznej oraz zgłoszeń do GKRPA. W roku 2024 ilość zawiadomień do Policji/Prokuratury wynosiła 1, natomiast ilość wniosków o wgląd w sytuację rodziny zwiększyła się do roku poprzedniego natomiast udzielenie pomocy specjalistycznej znacząco spadło.

Zakończenie procedury Niebieskie Karty zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” jest możliwe w dwóch przypadkach, gdy ustała przemoc i został zrealizowany plan pomocy oraz w przypadku bezzasadności podejmowania działań (po przeanalizowaniu sytuacji rodziny grupa diagnostyczno-pomocowa uznaje, że w rodzinie nie dochodzi do przemocy).

Poniższe dane wskazują powody zakończenia procedury „Niebieskie Karty” w poszczególnych latach.

Tabela 6. Przyczyny zakończenia procedury „Niebieskie Karty”

Lata	Ustanie przemocy lub zrealizowanie planu pomocy	Brak zasadności podejmowania działań
2022	0	3
2023	0	1
2024	0	4

Źródło: Opracowanie własne

Z powyższych danych wynika, że zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następowało tylko z powodu braku zasadności podejmowanych działań.

IV ROZDZIAŁ
Realizacja programu

4.1 Cele i działania

1. Działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

L p.	Zadanie	Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki	Harmonogram działań
1.	Diagnoza zjawiska przemocy domowej w gminie Wielowieś	- pozyskiwanie i analiza danych dotyczących przemocy domowej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielowsi Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Wielowieś/Grupa diagnostyczno-pomocowa, Komisariat Policji W Pyskowicach	-liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” -liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych -liczba posiedzeń grup diagnostyczno-	2026-2030

			Placówki ochrony zdrowia, Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielowsi	pomocowych	
2.	Edukacja społeczno- ści lokalnej	- podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy domowej poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej, - rozpowszechnianie ulotek, plakatów, - prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Wielowieś, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielowsi, Placówki oświatowe, Placówki ochrony zdrowia, Komisariat Policji w Pyskowicach GKRPA w Wielowsi	-liczba zamieszczonych informacji przekazywanych drogą elektroniczną (strona internetowa), - liczba rozpowszechnionych ulotek, plakatów, - liczba zajęć w szkołach	2026-2030

2. Ochrona oraz wsparcie osób doznających przemocy domowej.

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki	Harmonogram działań
1.	Zapewnienie wsparcia i bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy domowej	- wizyty w środowisku sprawdzające stan bezpieczeństwa rodziny	Zespół Interdyscyplinarny w Wielowsi/ Grupa diagnostyczno-pomocowa	- liczba rodzin monitorowanych	2026-2030
		- poradnictwo (m.in. psychologiczne, prawne)	GKRPA w Wielowsi, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielowsi, Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej przy PCPR	-liczba udzielonych porad	2026-2030

			w Gliwicach		
		- praca socjalna, -pomoc pieniężna,	Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielowsi,	-liczba osób objętych pracą socjalną, -liczba osób/rodzin, którym udzielono pomocy pieniężnej z powodu przemocy domowej	2026-2030
		- interwencja kryzysowa (m.in. zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom krzywdzonym na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy)	Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielowsi, placówka medyczna Komisariat Policji w Pyskowicach	-liczba interwencji kryzysowych -liczba dzieci zabezpieczonych w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	2026-2030
		- w przypadku małoletnich dzieci wniosek do sądu o wgląd w sytuację rodziny	Podmioty uprawnione do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”, Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Wielowieś/Grupa diagnostyczno-pomocowa,	-liczba złożonych wniosków o wgląd w sytuację rodziny	2026-2030
2.	Zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy	-nawiązanie współpracy z instytucjami terenu województwa śląskiego zapewniającymi schronienie ofiarom przemocy	- Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielowsi, Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Gliwicach	-liczba osób kierowanych /przebywających w placówce dla osób doświadczających przemocy domowej	2026-2030

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

<i>L p .</i>	<i>Zadanie</i>	<i>Działanie</i>	<i>Realizatorzy</i>	<i>Wskaźniki</i>	<i>Harmonogram działań</i>
1.	Interwencje i reagowanie właściwe	-wizyty w środowisku, -poradnictwo	Komisariat Policji w Pyskowicach /Grupa diagnostyczno-pomocowa	-liczba wizyt w miejscu zamieszkania osób stosujących lub podejrzanych o stosowanie przemocy	2026-2030

h służb na osobę stosującą przemoc			domowej	
	-wydawanie skierowań do udziału w zajęciach dla osób stosujących przemoc domową	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Wielowieś/Grupa diagnostyczno-pomocowa	- liczba wydanych skierowań osobom stosującym przemoc domową	2026-2030
	- udział osób stosujących przemoc domową w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych, psychologiczno-terapeutycznych	Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Gliwicach	-liczba wydawanych zaświadczeń o ukończeniu zajęć korekcyjno-edukacyjnych, psychologiczno-terapeutycznych	2026-2030
	- wniosek z art. 207 Kodeksu karnego	Podmioty uprawnione do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”, Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Wielowieś/Grupa diagnostyczno-pomocowa	-liczba złożonych wniosków do Komisariatu Policji	2026-2030
	- wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielowsi o podjęcie działań w związku z uzależnieniem osób stosujących przemoc domową	Zespół Interdyscyplinarny w Wielowsi/ Grupa diagnostyczno-pomocowa	-liczba złożonych wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielowsi o podjęcie działań w związku z uzależnieniem osób stosujących przemoc domową	2026-2030
	-wydawanie wobec osoby stosującej przemoc nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia	Komisariat Policji w Pyskowicach, Prokuratura Rejonowa Gliwice-Zachód w Gliwicach	-liczba wydanych nakazów zbliżania się osoby stosującej przemoc do osoby doznającej przemocy domowej	2026-2030
	-wydawanie wobec osób stosujących przemoc domową wyroków o eksmisję	Sąd Rejonowy w Gliwicach	-liczba wydanych nakazów eksmisji	2026-2030

4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

<i>Lp.</i>	<i>Zadanie</i>	<i>Działanie</i>	<i>Realizatorzy</i>	<i>Wskaźniki</i>	<i>Harmonogram działań</i>
1.	Podnoszenie kompetencji, doskonalenie umiejętności osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	- organizacja szkoleń lub warsztatów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielowsi, Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Wielowieś, Komisariat Policji w Pyskowicach, Placówki ochrony zdrowia, Placówki oświatowe, GKRP w Wielowsi	- liczba szkoleń, warsztatów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - liczba osób uczestniczących w szkoleniach, warsztatach	2026-2030

4.2 Adresaci programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielowieś skierowany jest do:

1. mieszkańców gminy Wielowieś,
2. osób doznających przemocy domowej,
3. osób stosujących przemoc domową,
4. świadków przemocy domowej,
5. służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

4.3 Realizatorzy programu

W realizację Programu w ramach współpracy włączone zostaną wszystkie jednostki szczebla gminnego m.in., placówki oświatowe, placówki służby zdrowia, Urząd Gminy w Wielowsi, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielowsi, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielowsi, Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Wielowieś oraz ponad gminne m.in. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach, Policja, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Gliwicach, a także organizacje pozarządowe, które działają na rzecz rozwiązywania problemów ujętych w programie, które mogą się przyczynić do osiągnięcia założonych celów.

4.4 Przewidywane efekty

Zakłada się, iż efektem wdrożenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielowieś na lata 2026- 2030 będzie:

- zmniejszenie poczucia bezradności osób doświadczających przemocy domowej,
- zwiększenie skuteczności działań,
- zwiększenie wiedzy instytucji, służb zajmujących się przemocą domową na temat przemocy,
- zmiana postaw społecznych wobec przemocy.

4.5 Monitorowanie i ewaluacja programu

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielowieś na lata 2026-2030 będzie systematycznie monitorowana. Monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości. Monitorowanie Programu będzie prowadzone przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielowsi na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów programu. Ewaluacja niniejszego Programu będzie się odbywać w perspektywie roku budżetowego. Ocenie będą podlegały zrealizowane rezultaty. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielowsi sporządzi sprawozdanie z realizacji Programu i przedstawi je do 31 marca br.

4.6 Finansowanie programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Wielowieś, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

UZASADNIENIE

Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na szczeblu Samorządu Gminy zwanego dalej Programem jest zadaniem wynikającym z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U z 2024 poz.1673 ze zm.) jako zadanie obligatoryjne. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu, obejmującego lata 2023-2027 lecz ze względu na zmiany ustawowe wymaga uaktualnienia. Realizacja programu to obowiązkowy i niezbędny element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Wielowieś.